

عنوان: ارزیابی منابع مورد استناد مقالات نشریات لاتین دندانپزشکی مصوب وزارت بهداشت نمایه شده در Pubmed ۲۰۱۴-۲۰۱۵ با استفاده از نمایه نامه های استنادی Scopus و Web of Science: ۱۳۹۴

مقدمه: تولید منابع علمی با کیفیت از جمله مقدمات توسعه جوامع و استفاده بهینه از امکانات محدود کشورهای در حال توسعه می باشد. با استفاده از منابع معتبر علمی در تحقیقات می توان کیفیت تولیدات علمی را بالا برد. شاخص های علم سنجی از جمله معیارهای پرکاربرد در بررسی اعتبار منابع علمی محسوب می شوند. بررسی وضعیت استناددهی به یک منبع و شاخص هرش نویسنده آن و نیز اعتبار بستر اشاعه آن می تواند راهگشای پژوهشگران در انتخاب منابع مورد استفاده بوده و در نتیجه منجر به کیفیت بالاتر آن ها گردد. بنابراین هدف از این مطالعه تعیین وضعیت منابع مورد استناد مقالات مجلات لاتین دندانپزشکی مصوب وزارت بهداشت نمایه شده در Pubmed ۲۰۱۴-۲۰۱۵ با استفاده از نمایه نامه استنادی Scopus در سال ۱۳۹۴ می باشد.

روش بررسی: پژوهش حاضر یک مطالعه توصیفی تحلیلی با رویکرد کاربردی است که با استفاده از فنون علم سنجی انجام می شود. تمامی مقالات اصیل پژوهشی (Original Article) و مقالات مروری (Review Article) از ۴ مجله دندانپزشکی مصوب وزارت بهداشت که در PubMed نمایه شده اند مورد بررسی قرار گرفت. ۳۴۰ مقاله در مجموع مجلات شامل ۱۰۶۴۸ استناد بود که نمونه ای به حجم ۱۹۹۶ انتخاب گردید. اطلاعات کتابشناختی منابع مورد استناد و نیز شاخص های ضریب تاثیر مجله، شاخص هرش نویسنده و تعداد استناد به مقالات مورد استفاده در آن ها از پایگاه های اطلاعاتی JCR و Scopus استخراج و در نرم افزار اکسل ۲۰۱۳ ثبت و در نهایت داده ها با استفاده از نرم افزار آماری SPSS V.۲۱ و آمار توصیفی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت و نتایج در قالب جداول و نمودار ارائه گردید.

یافته ها: یافته ها نشان داد حجم بالایی از منابع مورد استناد از نظر کیفیت و شاخص های مورد بررسی در وضعیت مطلوبی قرار ندارند. همچنین مشخص شد در میان انواع منابع، مقالات و در میان انواع مقالات، مقالات پژوهشی بیشترین میزان استناد را داشته اند. نتایج مشخص کرد حجم کمی از مقالات مورد استناد دارای عمر ۵ سال و کمتر از آن هستند. در مقایسه وضعیت شاخص های علم سنجی مشخص شد از نظر اعتبار شاخص ضریب تاثیر مجلات مورد استناد، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، از نظر شاخص هرش نویسندگان ماخذ، دانشگاه علوم پزشکی تبریز و از نظر تعداد استناد به ماخذ مورد استفاده نیز دانشگاه اصفهان در رتبه های اول هر گروه قرار دارند. در مجموع درصد بسیار کمی از مجموع این ماخذ دارای شرایط اعتبار (بر اساس این پژوهش) بصورت همزمان می باشند. در رتبه بندی مجلات معلوم شد دانشگاه علوم پزشکی تبریز و بعد از آن دانشگاه علوم پزشکی اصفهان بیشترین میزان منابع که بصورت همزمان دارای تمامی شرایط مورد قبول این پژوهش باشد را دارا بودند.

نتیجه گیری: پژوهشگران در حوزه دندانپزشکی در تولید متون علمی خود منابع را بدون در نظر گرفتن عوامل تاثیر گذار بر کیفیت محتوایشان که شامل ضریب تاثیر مجله، شاخص هرش نویسنده و تعداد استناد به منبع می باشد، مورد ارجاع قرار داده اند. از دلایل آن شاید بتوان بی اطلاعی، غفلت و یا عدم دسترسی پژوهشگران به مقالات مناسب را نام برد.

کلیدواژه ها: پاب مد، علم سنجی، ضریب تاثیر مجلات، پژوهش های دندانپزشکی

Pub Med, Bibliometrics, Journal Impact Factor, Dental Research, Literature Based Discovery